

Herold

Redakcia a vydavateľstvo:
Budapešť, VII., Csömöri-ut 123.

Jednotlivé číslo 8 kr.
Vychádza každú nedeľu.

Predplatná cena:
na celý rok 2 zl., na pol roka 1 zl.

Obraz polozenia.

Jozko Ludák: No len bubnujte na platenie dane; lenže dnes-zajtra kde vezneme toľké groše; no nebude škodit' aj hentých burzianov trocha na buben hodit'.

Vláda.

Vláda liberálna
Teraz je pred krachom.
Očakáva, čo sa
Stane, s veľkým strachom.

Darmo sa najedla
Násilnosťou mocou,
Teraz nachádza sa
Pred úpadku nocou.

Hrdi Apponisti
Celkom pohrdujú
Liberálni preto
Im slova nedajú.

A nad tým bedáka
Zástup mamelukov,
Čož že budú robíť
Behom päťich rokov???

A v nie menšej miere
Si včul derú pisky,
Zednár-kóserové
Liberálne listy.

Mali nepošliapať
Právo a slobodu,
By ich nesvrbelo
Telo v túto dobu.

Hej mali nezbaviť
Náš národ slobodný,
By sa nevalily
Na nich také doby.

Ešte oni kričia
A iných chcú klamať,
Oh len liberálnosť
Môže sa tak chovať!!

Vláda liberálov
Teraz je pred krachom,
Očakáva, čo sa
Stane, s veľkým strachom.

OVAD.

Zaladská stolica ztratila svojho milovaného föispána grófa Jankovicsa preto, pretože sami ľudoví ablegáti ju zastupujú na sneme.

Föispáni a ini úradski v takom počte sa vyvolili za vyslancov, že im ročite 52 tisíc zlatých pensie musí platiť krajina.

Je to síce moc, ale my by sme radi platili ešte viac, len keby aj terajšie ministerstvo chcelo sa dať na odpočinok.

Lueger je chorý od jedu, vravia kóserové noviny zednárske. No veru sa má na čo hnevať, keď vidí, ako šafíril liberalismus v Rakúsku a jako on šafíri ešte teraz i v iných krajinách.

Predseda rakúskej snemovne vyslancov utiahne sa na odpočinok. A jeho uňinkovaním tak boli vyslanci spokojní, že mu kúpili zlatý cengáč. No našemu predsedovi snemovne vyslancov zišla by sa zlatá nestrannosť.

Novinkári, ktorí kúpili od chudobných pisarov úradné listy, do žalára sa dostali. No čo bude s Bánffým, ktorý prevzal tiež list Blaskoviča a ho uverejnil??

Však uvidíme, či sa rovnakou mierou merá v Uhorsku vysokým a nízko postaveným?

Percel vraj musí vzdať sa ministerstva. Aj sme to už vtedy vedeli, že pri všetkej svojej zednárskej mamelukosti nepasuje on celkom do krámu Bánffyovho; lebo však ináč by on bol viedol volby, a by mu ich nebol Bánffy z ruky vyrbal.

My navrhujeme, aby po ňom Samo Goldštejn zostal ministrom vnútra: no aj s Klohom budú mameluci a židia spokojní.

Komlóssy je herský hasník. Už od dávna fúka on dve kaše. Kde sú tie časy, keď on antisemitom bol?! Vtedy blatom hádzal vládu, Barossa, Treforta, Tiszu a židov.

Teraz hádže blato na ľudovú stranu a duchovných katolíckych.

Oh Komlóssy, Komlóssy! daleko je už teraz to meno Solmossy.

Mladší brat ministra-predseda zastrelil jedného otea viač detí.

Kneziča zatvorili pre jednu kázeň; uvidíme, čo urobia barónovi Jánovi Bánffymu pre jeden život.

A volby kto viedol?

Minister-predseda.

A či pod volbami nikoho nezastrelili na ľudových stranách?!

Už vypovedali mienku o Komlóssovi na sneme. No to je trochu prineskoro. Vrbovskí a sempckí voličia to prv boli povedali.

Komlóssy od premnohých bol napadnutý za tú švárnu, zednársko-liberálnu reč, on ale teraz mlčí. Tak robí, jako mnohé staré ženy, ktoré keď sa vykričia a navykrikujú, mlčia. Keď mrzne, jazvec utiahne sa do diery, tuším aj pán Komlóssy sa utiahol, či snád i naňho prišiel mráz?;

To by veru privčas bolo.

Netreba sa báť ničoho, — vykrikujú khóšeroví páni. To verím, že je "ahko pachoriť sa pod štítom mameluetva.

Komedia je to, čo mamelucké noviny činia s veľkým obecenstvom. Ministri nechceli Majlátha vymenovať nechať za pomocníka biskupského s právom nastúpenia; teraz ale, keď sa to predsa previedlo, chvástajú sa kóšerové noviny, že je to víťazstvo ministrov proti vplyvu Rímu. No není sme tak hlúpi, jak múdri sú páni. Majlátha nie vláda obula lež Rím a Veličenstvo. Ináče videlo obecenstvo dôslednosť kóšerových novín, tu podáme slová pred vymenovaním, potom po vymenovaním uverejnené:

„Ludová strana soslilniť sa chce i v Sedmohracku, preto si vyvolila grófa Majlátha; a žiada, aby on vymenovaný bol s právom nastúpenia, lebo sa bojí, že behom zastupovania už porobí také veci, pre ktoré by neskôr odpadol od biskupstva.

Po vymenovaní ale takto vytrubovaly tie noviny: „Toto je druhé víťazstvo Bánffyho nad Rímom. Čudné musia byť modzgy takého liberála.

Majláth G., ten výborný a šlachelný kňaz vraj prv si musí zásluh nadobudnúť, aby výhľad mohol mať biskupom zostať.

Ej, ej, tedy naozaj len liberálna miera sa drží pred očima, keď cirkevná hodnosť je v otázke?

No predsa zvíťazila pravda, a teraz už je vymenovaný šlachetný gróf Majláth za biskupského pomocníka s právom nastúpenia.

Svoboda maďarská už i snemovní vyslancov kvitne. Keď ľudový ablegát reční, predseda ani nevypustí zvonicie poriadku z hrsti, lež vždy ho drží, aby v hoektorú chvíľu mohol odňať slovo ľudakovi.

Hja liberálne šafárenie a panovanie je nepochopiteľné!

Franci Kossuth ponosoval sa, že to Lueger vymyslel naňho a jeho stranu, že za jeden remeň ťahá s mamelukmi.

Dečo to treba vymysleť, čo každý na obe oči vidí.

Chvásta sa liberalismus, že koniec spravil šibaníu a palicovaniu. No veru to smele mohol zadržat, lebo nie jednemu liberálovi by sa zišlo dakolko pal'c.

Z rakúskeho snemu vytisnúť cheú khóšerových rýchlopisarov, lebo vraj značia pojednávania nie dľa pravdy, lež záujmov židovstva.

No to je istá vec, že žid môže rýchlo písať, alebo pomaly, bez rebachu to nečiní.

V Čikkarcfalve nechceli ľavičiaci tak tančiť a vyskakovať, ako im slázný pískal, len im bolo zakázané, zabaviť sa.

Aj t, není zle; celkom dľa ducha liberalismu.

K bezmennému listu dve veci sú potrebné. Jedon kujon, ktorý ho napíše, a jedon somár, ktorý ho prečíta.

Čo treba ale ktomu, aby kto tajný list verejne prečítal, to nevieme?!

Skromný žobrák.

— Tu máte trocha polievky, iného už nemám.

— Ďakujem vám, nechajte, si len, aby i vám ostalo dačo.

Osúdna prekážka.

*Keby som ja mohol — Obišť zokol-vokol,
Tak mudruje ľahký — Medzi dymom fajky,
Táto zem veľikú, — Len bych si jedinku
Krajinu vypátral, — Vo svete vyhľadal,
V ktorej není žiadnej: — Biedy, psoty trápnej;
V ktorej jedia ľudia — Vždy len to, čo ľubia,
A kedy chcú piť — Vín, šampániju,
Podobne aj iné — Nápoje výchytrné
Vžadanej hojnosti — A plnej mnohosti;
Kde peňazí tolko — Medzi ľuďmi, kolko
Si len každý žiada, — A preto nepadá
Nikedy, do tej jamy, — Ktorú dlžobami
Tu u vás voláme — A často kopáme
Už či vlastnou vinou — Alebo príčinou
K tomu hnaní vážnou, — Bár nie veľmi vzácnou;
Kde — ale ľalá zas — Zabudnúť som v ten čas!
Keby sa to aj tak — Naozaj stalo, jak
Si ja toto snivani, — Za Fortunou vzdychám:
Aj tak bych sa ztato — Nemohol hnuť zato,
Bo by ma tí strašní — Veritelia ani
Na krok nepustili, — Tak ma v každej chvíli
Bedlive strachujú, — Kam dial viac stahujú.*

K.

Ale mu povedala.

— Ja verím, že sa vám páči ten obraz, ale však nenie ľahšej veci, jako vás omaľovať, anjelské dieťa!

— Netreba sa ľsťkat, Artur, ja som není anjelské dieťa, lež ľudská deva.

Považie.

Obľubný predmet mojeho tajného
 Túže: ia od času tak veľmi dávneho
 Ty Považie drahé! utešený kraju!
 Ver mi, očí moje nikde viac nemajú
 Na tom božom svete rozkoše tak vzácnéj,
 Jak si mi ty v tvojej malebnosti vňadnej,
 Jak pre mnoho milých pamiatok sa tají
 V lone tvojom jako v opravdivom raji,
 Ktoré tak prirástly ku srdcu mojemu:
 Jako kalich ruže ku pníčku svojemu.
 Čo ma tam po krajoch Indie, Kašmíru,
 Bár jako bohatých, voňavých dla chýru,
 To mi len cudzina, tys' môj domov vlastný,
 To aj dokazuje tlkot srdca hlasný
 Mójho bolavého, keď pozrem na teba:
 Tamto je len zemou, lež ty čiastkou neba
 Zdáš sa mi byť bár aj zdánlivost je len tien
 Skutočnosti, avšak milý mi je aj ten.

Zlaté zrnká.

Podáva: Habovčan.

Kdo má čnostného, poníženého a tichého ducha, ten má na ceste tovaryša, v práci pomáhača a pohoniča, vo sne strážnika, v nešťastí tešiteľa, a všťastí priateľa a vodiča.

*

Kdo oheň dáva do zánadria, ten si popáli šaty; kdo sa so zlými ľudmi kamaráti, utratí svoju čnosť.

*

Poctivosť je boľactvom každého poriadneho človeka falošnosť klamárova ale je knínom a zbojníkom. Poctivosť na diamantovom stojí základe.

*

Podľička, čo sa ti na oko zdá byť priateľom, každý vetrík od teba odlúči; poriadneho človeka ale ani najväčší viet r neodolie. — Len medzi čno tnými ľudmi obstojí opravdivé priateľstvo.

*

Štedrý delí svoje boľactvo s inými a obsiahne to všetko omoc hojnejšie od p. Boha; škrtel (žgrgloš) kopi boľactvo na hrbu a predsa ešte pritom všetkom núdzu trie. — Nie ten je boľatý, čo mnoho imania má, lež ten, čo s malým je spokojný.

Pravdu povedal.

— Ale bratku môj, kedy si si dal zrobit tento zimušný kabát, veď som já ho na tebe ešte nevidel?

— Čo nevidel si ho? Veď já ho nosievam už od piatich rokov každú zimu.

— Ale nehovor, že prosím ta, po daromneci, veď by som to už predea bol zbadal na tebe, skočí mu tento do reči.

— Ale veď mi neskáé do reči, daj mi dohovorit: Nosievam ho, reku, už päť rokov každú zimu do záložnice.

Koľkých si ty synov vedy a hodnosti
 Dalo našej vlasti k sláve a hrdosti!
 Tak že ešte aj včul horké slzy ronía
 Za nimi tí, čo jích pamiatke klonía.
 Hľa na tvári tvojej hrady nekdy hrdé,
 V minulosti časy čo prežily tvrdé:
 Sú svedkami tvojej dakedajšej slávy,
 Ony boly jednúe dlžej tvojej hlavy.
 A ten Váh mohúttny, výtok srdca tvojhó,
 Jakoby sa tešil z povolania svojho:
 Tak vážne putuje po tvojej rovníae,
 Úrodnej, bohatej považskej doline.
 Až hen ku Komárnu, kde ho Dunaj širý
 Po braterský víta, spája s ním své sily.
 Považie, Považie rozkvetaj kam ďalej
 Viac a viac k ozdobe našej vlasti drahej!
 Práprory lásky, blaha nech nad tebou vlaje:
 To ti syn tvoj verný z celej duše praje.

K.

Anekdoty Herkó Pátra.

Ako ostal vojak mnichom.

Dupamloup blahej pamäti biskup Orleánsky, vo francúzsku, vydal jedno dielo pod menom: „La vraie et solide piété“ po našom: „Opravdivá a naozajstná nábožnosť“. V ten istý čas *Nikolaj*, jeden chyrečný general a miestodržiteľ kaukazský, písal svojim priateľom do Parížu, prosiac ich, aby mu poslali aspoň za jednu bednu zábavných kníh, ktorými by sa mohel v tejto pustovni, (preňho jakoby vo vyhnanstve) zabávať. Títo Parizania navyberali a nakúpili románov frivolných, medzi ktoré viac z posmechu a šibolstva vstúpili i dielo Dupamloupove „o opravdivej a naozajstnej nábožnosti“. O niekoľko týždňov miestodržiteľ Kaukazský pýtal si slobodu (urlaub) na par týždňov, odcestoval do Francúzska, vyhľadal blahej pamäti biskupa Dupamloupa, odbavil pod jeho osobným vedením osemdňové duchovné eviencie (exercicie) a onedlho vstúpil do rehole oteov karthuzianov grandšartrozských a ztrávil ostatné dni svojho života, čo chudobný mních a zomrel v chýre svätosti.

Jedon Angličan

bol povolaný na obed ku ministrovi Kaunicovi, kniežatu. Pod obedom bol náš Angličan tak nešťastlivým, že prevrhol pohár, čo pred ním stál naplnený s v. nom. Či je to obyčajou v Anglíeku prevrhovať poháre? pýta sa ho knieža. Oj nie: Vaša Jasnosť, ale keď sa riččo takého človeku príhodi pri stole, aspoň nikdo sa ho u nás v Anglíeku nespytuje, prečo to urobil.

Zväštna vyhovorka.

Sudca: Prečo ste sa večera tak ruval?

Obžalovaný: Prosím ponížene, pána veľkomožného, to bolo preto, lebo práve večera slávil som výročitý deň mojích narodením.

Nedorozumenie.

Siečno — vraví lekár — váš jazyk som už videl, teraz vás prosím o ruku.

Slečna chorá: Ale tak chitro, pán doktor?!

B e s e d n i c a .

Hlas, je hlas Jakubov

S Božej milosti začali sme nový rok. Aký ozaj bude? Čo nám dobrého donesie? — Dobrého? Nám? Ale či my ešte i dobré očakávať môžeme? Dobré od liberálov, ktorým na srdci ležia vlastné zaujmy, ktorí sa starajú len o boháčov, ktorí pestujú židov na úkor kresťanov! Nie od toho liberalismu nemáme čo dobrého čakať!

Liberalismus len sebe honie, len sebe lahodí. On neuznáva vyššej vrchnosti nad sebou, lebo on je sám sebe pánom i bohom. Liberalis us všade kde vzniknul najprv, oboril sa na cirkev, vieru, náboženstvo. Prečo? Lebo viera a nábožnosť sú tie najsilnejšie pevnosti pravdy, spravodlivosti, mravnosti a spolu takto aj základ časného dobrobytu. Liberalismus *nechce pravdu Kristovu*, preto prenasleduje vieru, nábožnosť. Bo dobre vie, že kde viera, nábožnosť sa kláti, tam i pravde odzvonili — a potom už ľahko v kalnom ryby lavit. Liberalismus *nechce vieru*, nábožnosť, bo kde je viera tam je mravnosť, kde sú ale mravy šlachetné, tam je to nesnadno na cudzom sa vozit, preto rozširuje liberalismus, nemravnosť, učí ľud nemiernosti, korhelfstvu, ku chlipnosti, aby podkopie mravy, on mohol byť pánom polozenia. Kde panuje nemravnosť tam ľud hmotne upaduje, majetky utráca, chudobnejšie — preto rostrusuje liberalismus *ne-*

mravnosť aby ubohý ľud do svojej siete pochytil, aby ich majetok sebe zadovážil za lačný groš, od poly zdarma. To je viera liberálna!

Dejiny nás o tom učia. Vo francúzsku začali s pre asledovaním cirkve a dokončili s vrážením všetkých praydu milujúcich vlastencov! Začali vyhánat kňazov a skončili s vyobcovaním všetkého občianskeho poriadku! Začali bírat kostoly, oltáre a napokon rozdrúžali trón kráľovský. Najprv len kňazov vráždili, neskoršie všetkých „podozrených“ to jest tých, ktorí s bohapráznyimi revolucionármi nedržali, povráždili a konečne stali hlavu kráľovi; kráľovnej! Najprv shabali majetky cirkevne, potom ale habali rad-radom čo im pod ruky prišlo. Taký je liberalismus! I teraz je ten istý.

Liberalismus hlása *rovnosť* medzi každým. A kedy že panovala väčšia nerovnosť medzi vrstvami ľudí ako teraz za panovania liberalismu? Kedy bol väčší rozdiel medzi chudobným, ktorý nema čo pod zuby vložiť a bohatými oplivajúcimi všetkými statkami? A či sa aspoň usiluje liberalismus tu rovnosť uviesť? Horkej tam! Naši slováci húfne sa vystahujú do Ameriky aby tu hladom neumreli a jako sa starajú o nich liberali? Nuž tak, že ich nepustia do Ameriky ale šupom ich doprevadia domov. To je liek oproti chudobe — žandári!

Liberalismus hlása *bratskosť*. A kedy že panovalo väčšie nepriateľstvo medzi ľuďmi ako teraz za panovania liberalismu? Kto že rozhorčil tak ľudí, najme robotníkov v dieľniach, že ti nožom, dynamitom si vyhľadávajú

Moderná služka.

K a č a : Prečo ste tak smutní, pani?
 P a n i : Muž ma nechce pustiť na bál, ponevác vraj novomódne šaty nemá.
 K a č a : No keď vám iné nechýbá, vezmite si jedny z mojích.

P. T.

S úctou uvedomujeme et. obecnstvo, že

Veľký obrázkový Ľudový Kalendár Herkó Pátra

je k dostaniu.

Veľmi zaujímavého obsahu je, utešené rozprávky sú v ňom, rozličné žarty, položenie ľudovej strany omlávaní a veršiky.

Úctive prosíme et. priateľov, aby toto dielo v tých najširších kruhoch v záujme ľudového presvedčenia rozširovali.

☛ Cena 30 krajciarov. ☚

Otcnych pp. čitateľov, priateľov a dobrodincov prosíme, aby pri zasielaní predplatkov i na našu tlačiarňu nezabúdali. Ako tak sme už tlačiarňu do hromady doniesli, veď nato hľadať musíme, aby sme malučký kapitál dohromady dostali, aby nám umožneno bolo lacnejšie a na 16 stranách týždenne novinky naše vydávať.

Red. Herkó Pátra.

domnenú spravodlivosť? Kto že utvoril tie zástupy nespokojných socialistov, ak nie liberalismus?

Kto že zaviedol nepriateľstvo medzi kresťanmi a židmi jestli nie zásady liberálne, ktoré napomáhajú, mocnejšieho, falošnejšieho oproti ukorystenému chudobnému?

Liberalismus hlása slobodu. A kedy že bola väčšia nevoľnosť, menšia sloboda ako teraz za času liberalismu? Áno panuje sloboda, lenže nie sloboda kresťanská. — Panuje sloboda tlače, ktorá dovoli vysmievať, znevážovať Boha, cirkev, kňazov, sostríelať Krista s oltára! — Sloboda náboženstva, ktorá dovoli aby človek žil bez viery, bez všetkého šlachetnejšieho citu, bez kázně, bez bázne ako ner zumné zviera! — Sloboda smýšľania, ktorá ospravdľňuje všetko proti náboženstvu, proti mravné reči, podniky! — Sloboda priemyslu, ktorá dovoľuje každému vykonávať priemysel akykoľvek, bez toho, žeby ku tomu potrebné schopnosti mal a takto vskutku schopných, horko-tažko vyučených ukrivduje, ktorá dovoľuje v neslýchanom počte predávať tovar z dielni, fabrik, ktorý je síce lacný ale nevzánený, lacnotou rukový tovar malých priemyselníkov v niveč obracia. Ktorá podporuje dielne ako vraj podniky vlas enecké ale nestará sa o malých priemyselníkov, ktorých na milosť a nemilosť obecnstva ponecháva, ktorí nemohúce závodit s výrobkami dielni alebo samí zlý tovar vyrábajú alebo oddávajú sa rozhorčenosti len na príležitosť čakajú, kedy rovné rovným odplatia liberálom! Sloboda panuje, ktorá pestuje kapitalistov burzianerov, ale hospodárov, gazdov

si nevšima, ktorých nechá zápasit s tisími prekážkami!

Áno liberalismus má slová pekné, ale jeho skutky su špatné. Jeho hlas je hlas Jakubov, ale ruky su ruky Ezaouve:

My chceme mať pravu slobodu, aká sa jedine pod útlým jarmom Kristovým rodi. Chceme vo svornosti žit, chceme rovno merať pravdu každému!

Otcovia naši učili nás viere, nábožnosti, bázni božej, mravnosti; a tu viere, tu mravnosť od otcov zdedenú musíme nepoškrvnenú zanechať našim potomkom! Viera v ktorej naši otcovia šťastlivo žili, ktorá ich priposlednej hodine tešila, tá i nás poteší, zveladí! Jestli ale liberalismus skláti o nás viere, porucha mravy, trest Boží nás neminie.

Možu sa liberali s peklom radovať nad tým, že pravdu vyhostili, vyoteovali, len že oni sami budú stonať pod údermi bičov Božích, ktoré ra seba, odpúdením pravdy, pritiahli. — Kdekoľvek nepriatelia pravdy kráčali ich šlaky potoky krve, zrúcaniny miest, rummy šťastia zemského ukazuju!

Nepriahňime i na nás trest Boží! Cirkev, viera, nábožnosť, mravnosť sú zárodoky nášeho tízemskeho šťastia.

—y—

Žartová obrázková hádka.

Dvaja sú na ceste kmíni,
Ale kto ich uzre nyní.

(Nech sa páči najst' ich.)

„Herkó Páter“

ktorý je už aj po teraz vo veľkých rozmeroch rozšírený
po Hornom Uhorsku, Česku a Ameriky, prijíma

oznamy, (inseráty)

za veľmi ľavé ceny.

Jedna celá strana stojí len 10 zl., pol strany
5 zl., štvrt' str. 2 zl. 50 kr.

Menšie oznamy dľa priestoru pomerne platené tiež
prijímame.

Oznamy sa prijímajú vo

Administrácie: Budapešť, VII., Csömöri-ut číslo 123.

Knižná polica.

„Naša Nádej“, mesačník o sviatosti oltárnej; na celý rok je
k dostaniu za 80 kr. vo Vacove u dp. Michala Varga.

Veľká Novina, čili: La Salleteské Proroctvo. Toto dielo
obsiahlo od pápeža Leva XIII. požehnanie. — Cena 25 kr. —
K dostaniu u Majitel' a dp. Michala Varga, kaplána vo Vacove
Najvrlešie odporúčame.

Majitel' a zodpovedný redaktor:

Julo Markoš.

Hlavný pracovník: Rudolf Galba.

P. T.

Uvedomujeme našich pp. čitateľov, priateľov a dobrodincov,
že sme si v **Budapešti VII., Csömöri-ut 123**

tlačiareň „Herkó Páter“

otvorili, a v nej krom našich vlastných robôt hoc jaké iné **tlačové
práce** prijímame, najlepšie, najchytřejšie a najlacnejšie plúme.

Naša tlačiareň je s celkom novými a najmôdnejšími pismenami
a mašinami zaopatrená.

O láskavé podporovanie prosí:

Tlačiareň Herkó Pátra

Budapešť, VII., Csömöri-út 123.